

D - Rozšířená charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	PROFESNÍ ANDRAGOGIKA				
Typ předmětu	povinně volitelný			dopor. ročník /	2/ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. týden	za	2/0	kreditů 3

Vyučující

Přednášky: Doc. PhDr. Juraj Kalnický, PhD.

Předmět profesní andragogika se zaměřuje na detailní analýzu jednoho z klíčových subsystémů andragogiky a jeho aspektů, a to od teoreticko-metodologického základu, přes genezi a jeho funkce, cíle, organizační formy, metody a prostředky, proces kreování obsahu profesního vzdělávání (projektování edukačních akcí - metodika tvorby vzdělávacích programů) až k analýze odlišností jednotlivých firemních škol a problematiky sebevzdělávání.

Výstupy z učení:

Odborné znalosti: Student získá a prokáže znalosti významu profesní andragogiky pro produktivní část života člověka, jakož i jeho základních systémových prvků, funkcí a principů zasazených do rámce řízení lidských zdrojů a ČŽU, v souladu s platnou legislativou.

Odborné dovednosti:

Student se dokáže orientovat v základní problematice profesní andragogiky, včetně její didaktické části, spolehlivě se orientuje v relevantní odborné literatuře, dokáže vyhledat, interpretovat a aplikovat získané informace v praxi.

Obecná způsobilost:

Student je schopen vnímat problematiku profesní andragogiky v souvislostech hominidních, právních a ekonomických disciplin. Je způsobilý nejen využívat a uplatnit své vědomosti a dovednosti v praxi, ale samostatně je dále rozvíjet a hledat nové poznatky, přístupy a metody vzhledem k potřebám práce ve svém oboru, pružně reagovat na aktuální okolnosti, volit a přijímat správné rozhodnutí, včetně odpovědnosti za ně.

PŘEHLED VŠECH PROBÍRANÝCH TÉMAT:

Cílem předmětu je poskytnout studentovi komplexní a strukturovaný vhled do systému profesní edukace dospělých v konceptu CŽU, klíčových pojmů a aspektů teorie a praxe, které by měl pochopit přes vymezení předmětu, funkcí, zákonitostí a cílů, obsahu, také forem, metod a prostředků. Student by si měl osvojit právní, organizační a didaktickou stránku procesu profesního vzdělávání dospělých, včetně terminologické; porozumět vzájemným vztahům systémových prvků a podmínek edukace dospělých, obeznámit se s unikátními systémy, průkopníky, jakož i s významnými mezinárodními organizacemi podporující profesní edukaci.

1. Předmět Profesní andragogiky a charakteristika základních kategorií.
2. Metodologické základy profesního vzdělávání dospělých - non-formal education; uplatnění systémového přístupu (Bertalanffy); využití modelu a modelování.
3. Systematické profesní vzdělávání dospělých jako prostředek společenských a hospodářských změn - kontra brain-drain; významné systémy profesního vzdělávání Carrardova škola, Škola dynamiky skupin, Škola duševního výcviku, TWI a TTT; vznik první manažerské školy (Harvard b.s.), významné mezinárodní organizace podporující prof. edukaci: ILO, FAO, UNIDO, UNESCO, OECD a dal.; spec. grantové programy EU pro profesní ed. (Grundvigh, Leonardo da Vinci)
4. Nejvýznamnější čeští představitelé klasic. managementu a jejich systémy profesní edukace pracovníků: Škoda, Rothschild, Gutmann, Baťa, Nehera; Profesní edukační systém v ČSR 1945 -73 (Záv. školy, PTŠ a PI); Profesní edukační systém v ČSSR 1973 - 1989 (Cyklická příprava - vznik institutů); Profesní edukační systém po r. 1989 (2000 nových ed. institucí; AIVD; „malá“ AK...)
5. Cíle, význam a funkce profesní andragogiky; trendy a strategie pro 21. století; podnik (výrobní sociální systém - rozhodující aktivity vztahující se k trhu, zákazníkovi, k širšímu okolí) a profesní vzdělávání dospělých; instituty/manažerské školy firem.
6. Obsah profesní edukace specifický dle funkcí a pracovních pozic účastníků.
7. Formy, metody, prostředky, pomůcky, edukační technologie a didaktická technika v profesní edukaci.
8. Dospělý účastník profesní edukace (Dělník, THP-pracovník a Manažer); docilita a diagnostika; klíčové kompetence.
9. Lektor profesní edukace dospělých, obsah kategorie (Org. a Říd. personál - vedoucí institutu, ved. odd., ved. kurzů; Podpůrný asist. personál - logistika, evidence; Tvůrci programů, projektů, učebních opor, pomůcek, technologií, koncepční prac., výzkumníci, prognostikové, analytikové, ekonomové edukace; Lektoři, trenéři, poradci, konzultanti, instruktoři, kouči, tutoři, patroni, diagnostici, androdidaktikové); klíčové kompetence.
10. Rozbor potřeb profesního vzdělávání - součást personálního plánování; Projektování edukačních akcí - metodika tvorby vzdělávacího projektu/programu a jeho klíčové součásti.
11. Kontrola a hodnocení efektivity; kategorie kvality profesní edukace - akreditace/certifikace; návratnost investic vzdělávací akce.
12. Edukační marketingová a poradenská strategie - součást firemní personální politiky; Hunting a jeho metody; Assessment centra a význam profesionálů v profesní edukaci.

Požadavky na studenta: k ZP – nastudování poznatků z přednášek, z povinné a doporučené literatury a min. 50% bodů z informativního testu;

Povinná a doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. Klasický management v našich podmínkách. s. 20-24. In KALNICKÝ, J. (ed.)- MALČÍK, M.-UHLAŘ, M. Obecný management. Ostrava: Repronis, 2012. 121 s. ISBN: 978-80-7329-305-5.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM - řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) - UHLAŘOVÁ, J. - HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Marketing ve vzdělávání dospělých*. Praha: DAHA, 1998. ISBN 80-902232-2-2.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

ROZPRACOVANÁ JEDNOTLIVÁ TÉMATA :

1. Předmět Profesní andragogiky a charakteristika základních kategorií.

- předmět profesní andragogiky – zaměstnaný dospělý v procese edukace a s tím související okolnosti umocňující efekt tohoto procesu
- práce, pracovní síla; profese, zaměstnání, povolání
- profesní andragogika, formální a neformální edukace v kontextu CŽU (celoživotní učení);
- kvalifikace, rekvalifikace, kompetence a způsobilost pro pracovní místo;
- kreování člověka práce v systémech ŘLZ; institucionalizace profesní edukace; personalisté, „výchováři“
- systematické další profesní edukace a sebevzdělávání
- cíle profesní edukace
- obsah profesní edukace - kurikula; učební plány, učební osnovy; edukační projekty
- formy profesní edukace
- metody profesní edukace
- prostředky uplatňované v profesní edukaci
- subjekt a objekt profesní edukace – účastník a lektor (konzultant, trenér, kouč, garant, instruktor, patron, supervisit; manager edukace dospělých a projektant edukace dospělých; ředitel, prezident, manager firmy
- personalista
- pracovní síla, výkon, výkonnost

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. Vybrané aspekty metodologické (ne)čistoty andragogiky (s. 42-47). In VETEŠKA, J.- SALIVAROVÁ, J.(eds.) *Vzdělávání dospělých. Příležitosti a úskalí v globalizovaném světě*. Praha: Educa Service, 2013. 416 s. ISBN 978-80-87306-12-3.
- PALÁN, Z. *Výkladový slovník vzdělávání dospělých*. Praha: Daha, 1997. ISBN 8090223214
- PRŮCHA, J. - VETEŠKA, J. *Andragogický slovník*. Praha: Grada, 2012. 294 s. ISBN 978-80-247-3960-1.
- ŠVEC, Š. *Anglicko-slovenský LEXIKÓN pedagogiky a andragogiky*. Bratislava: IRIS, 2008. ISBN 978-80-89256-21-1.
- TITMUS, C. J. (ed.) *Lifelong Education for Adults. An International Handbook*. Oxford, NY: Pergamon Press, 1989. ISBN 0-08-030851-1.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- vývoj kategorií a pojmů profesní andragogiky ve vztahu k firemnímu ŘLZ a obecné andragogice v soudobé české odborné literatuře
- metodologické lapsusy v uplatňování kategorií a pojmů
- analytická komparace obsahu (různých) pojmů (např. vlastník firmy, top-řídící pracovník, manager střed. úrovně a personalista...)

2. Metodologické základy profesního vzdělávání dospělých uplatnění systémového přístupu;

- uplatnění **systémových přístupů** (zkoumání objektivní reality u technických i společenských věd) – na bázi obecné teorie systémů (30. léta 20. st. Ludvík von Bertalanffy – USA, biolog rakouského původu)
- přispění kybernetiky (Norbert Wiener 1947 definice - jako věda o řízení a sdělování v živých organizmech a strojích)

- konstruktivní formulace problémů a uplatňování zásadních kroků v systémovém přístupu:

- a) systémová analýza
- b) systémová optimalizace
- c) systémová syntéza

1. hlavní znaky systémového přístupu:

- i) plánovitost
- ii) úplnost
- iii) diferenciací
- iv) zásadovost
- v) náročnost na management
- vi) důslednost
- vii) operativnost
- viii) decentralizace

- **non-formal education** – profesní edukace u zaměstnavatele s výstupem osvědčení; platnost v resortu získání;

- využití **modelu a modelování**; definice modelu - *stupeň záměrného informačního zjednodušení objektivní reality*

ale i další pojetí:

- ideální cíl (obrazec kterého se chce dosáhnout)
- označení jisté konstrukce, či koncepce)
- použití modelu jako výukové pomůcky (*každá konkrétní věda má své specifické klasifikace*)
- **metodologie v genezi poznávání**: historická a srovnávací metody;

Doporučená literatura:

- JARVIS, P. (ed.) *The theory and practise of learning*. 2nd ed. London: Kogan Page & NY: Routledge, 2006. ISBN 0-7494-3859-2.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) – UHLAŘOVÁ, J. – HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- Kol. *Výchova a vzdelávanie dospelých. Andragogika. Terminologický a výkladový slovník*. 7. zv. Bratislava: SPN, 2000. ISBN 80-08-02814-9.
- PRŮCHA, J. – VETEŠKA, J. *Andragogický slovník*. Praha: Grada, 2012. 294 s. ISBN: 978-80-247-3960-1.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- tři zásadní kroky v systémovém přístupu k problému
- srovnání hlavních znaků systémového přístupu a andragogických principů
- proč je výhodné pracovat s modelem i v profesní edukaci
- analytická komparace charakteristických znaků historické a srovnávací metody

3. Systematické profesní vzdělávání dospělých jako prostředek společenských a hospodářských změn

- systematické profesní vzdělávání dospělých kontra brain-drain;

- významné systémy profesního vzdělávání ve světě

- a) Carrardova škola
- b) Škola dynamiky skupin
- c) Škola duševního výcviku
- d) Systém TWI – training within industry a TTT – training trainers for training
- e) Systém H. Forda
- f) Harvard Business School - první manažerská škola

- významné mezinárodní organizace podporující prof. edukaci:

- a) ILO
- b) FAO
- c) UNIDO
- d) UNESCO
- e) OECD a dal.;

2. spec. grantové programy EU pro profesní edukace

- i) Grundvigh
- ii) Leonardo da Vinci
- iii) Sokrates a dal.

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Klasický management v našich podmínkách. s. 20-24. In KALNICKÝ, J. (ed.)- MALČÍK, M.-UHLAŘ, M. *Obecný management*. Ostrava: Repronis, 2012. 121 s. ISBN: 978-80-7329-305-5.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. *HRM – řízení lidských zdrojů*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.
- JIRÁSEK, J. *Podniková organizace ve vývoji*. Praha: IŘ, 1978.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- charakteristika klíčových znaků škol: Carrardovy, Dynamiky skupin a Duševního výcviku
- unikátnost systému TWI
- klíčové charakteristiky komunitárních programů Sokrates, Leonardo da Vinci a Grundvigh z pohledu podpory profesní edukac

4. Nejvýznamnější čeští představitelé klasic. managementu a jejich systémy profesní edukace pracovníků; profesní edukační systém v republice po r. 1945

- edukační systém T. Bati:

- i) Baťova škola práce
- ii) Škola mladých mužů
- iii) Škola mladých žen

- nejvýznamnější „souputníci“ T. Bati:

- a) Škoda
- b) Nehera
- c) Rothschild / Gutmann

- profesní edukační systém v ČSR 1945 -73:

- a) Závodní školy
- b) Podnikové technické školy
- c) Podnikové instituty

- profesní edukační systém v ČSSR 1973 – 1989:

- 1) příprava vedoucích kádrů – tzv. Cyklická příprava řídicích pracovníků
- 2) příprava specialistů
- 3) vznik institutů – IŘ v Praze a IR v Bratislavě + vznik resortních a podnikových edukačních zařízení

- profesní edukační systém po r. 1989

- vznik víc než 2000 edukačních institucí převážně nabízejících programy zaměřené na profesní edukaci dospělých (většinou privátní)
- na MŠMT vznik odd. vzdělávání dospělých
- vznik tzv. malé Akreditační komise
- vznik AIVD
- zánik starých a vznik nových odborných časopisů: Andragogika a Andragogická revue
- vznik podpůrných projektů - v rámci programů EU - speciální grantové programy pro profesní edukaci dospělých (Grundvigh, Leonardo da Vinci)

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Klasický management v našich podmínkách. s. 20-24. In KALNICKÝ, J. (ed.)- MALČÍK, M.-UHLAŘ, M. *Obecný management*. Ostrava: Repronis, 2012. 121 s. ISBN: 978-80-7329-305-5.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. *HRM – řízení lidských zdrojů*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.
- JIRÁSEK, J. *Podniková organizace ve vývoji*. Praha: IŘ, 1978.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- komparace systémů profesní edukace u Forda a Bati
- komparace systémů profesní edukace u Rothschildů (Gutmannů), Škodu, Bati a Neheru
- přednosti a zápory systému cyklické přípravy kádrů z r. 1973

5. Cíle, význam a funkce profesní andragogiky

- trendy a strategie pro 21. století
- podnik (firma) - výrobní i sociální systém - *výrobní sociální systém podniku tvoří lidé, základní prostředky, materiál, energie, informace, peníze (kapitál)*
- rozhodující aktivity podniku vztahující se k trhu, k zákazníkovi, k širšímu okolí
- strategie podnikání – nejvyšší cíle podniku – klíčové obsahové prvky
- doplňující funkcionální strategie (zejména marketingové), jejich cíle - harmonizovat jednotlivé různorodé strategie tak, aby celkové činnosti podniku byl vtisknut určitý jednotící prvek
- základní struktura (výrobního/obchodního) podniku
- profesní edukace v podniku – součást koncepce RLZ (v EN – HRM) - rozvoje lidských zdrojů a personální strategie (plánování, získávání a výběr pracovníků, příprava, doškolení; rekvalifikace; kvalifikační kultivace, postupy vhodné pracovní podmínky; benefity, systém hodnocení, odměňování, motivace, péče (sociální programy)...
- klíčové cíle profesní edukace v podniku; význam (na bázi Bloomovy taxonomie)
- teoretické východisko pro vytvoření struktury cílů odborného vzdělávání
- cílové parametry SMART
- konkrétní cílové funkce z hlediska zaměstnance
- operacionalizace učebních cílů v podniku

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM - řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- MUŽÍK, J. *Management ve vzdělávání dospělých*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-00-9.
- MUŽÍK, J. *Marketing ve vzdělávání dospělých*. Praha: DAHA, 1998. ISBN 80-902232-2-2.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- společné a rozdílné aspekty cílových struktur profesní edukace z hlediska podniku a z hlediska zaměstnance
- rozdílné pojetí rozvoje lidských zdrojů a personální práce
- proč profesní edukace v podniku spadá pod útvar RLZ/personální práce
- srovnání stupňů Bloomovy taxonomie cílů a cílových parametrů SMART

6. Obsah profesní edukace

- definice: *soustava odborných poznatků, činností, hodnot a způsobů chování, které jsou lektorem zpracovány do podoby učiva a předloženy posluchačům, aby si je osvojili jako své vědomosti, dovednosti, kompetence a přetvořili je ve své vlastní postoje, hodnoty a činy.*

- konkretizuje vzdělávací cíle

- často je formulován v podobě základních témat vzdělávací jednotky

vědomostí, zkušeností, dovedností specifický dle funkcí a pracovních pozic účastníků.

- měl by být: vědecky správný; v praxi ověřený; aktuální, platný; diferencovaný podle důležitosti je zpředmětněn:

a) v učebnicích a v oporách

b) v PC failech - programech

c) ve videonahrávkách a filmech

d) v simulacích (hry, case studies)

e) v dokumentech (vládní nařízení - RVP; edukační profesní projekty pro dospělé)

- **klíčové kompetence**: přenosný a multifunkční soubor vědomostí, dovedností a postojů, které potřebuje každý jedinec pro své osobní naplnění a rozvoj, pro zapojení se do společnosti a úspěšnou zaměstnatelnost

- vymezení 9 klíč. kompetencí EK – pro zákl. vzdělání

- andragogické kompetence – obecně

- kompetence v profesní edukaci – obecně

- **kurikula** - komplexní soubor (učeb. plánů a osnov +), existující přinejmenším ve 3 rovinách jako:

i) zamýšlené, plánované cíle vzdělávání

ii) učivo, učební látka - realizované ve vzdělávacím prostředí

iii) výsledky učení - nové vědomosti, a dovednosti - osvojené účastníky

- nastínění bázových aspektů obsahového zaměření profesní edukace dle stylů (teorií) managementu ve světě: zvládání neustálých změn; operacionalizace chaosu; lean-management; just-in-time; kaizen; ringi; paradoxů - s důrazem na *participační styl řízení a firemní kulturu*

- základní **složky projektu** v profesní edukaci:

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Klasický management v našich podmínkách. s. 20-24. In KALNICKÝ, J. (ed.)- MALČÍK, M.-UHLAŘ, M. *Obecný management*. Ostrava: Repronis, 2012. 121 s. ISBN: 978-80-7329-305-5.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.
- *Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR*. Usnesení vlády č. 210 ze dne 3.3.2003. web-site MPSV ČR.
- VETEŠKA, J. *Kompetence ve vzdělávání dospělých: pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Vyd. 1. Praha: UJAK, 2010, 200 s. ISBN 978-808-6723-983.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- společné a rozdílné aspekty kompetence a kvalifikačních předpokladů

- pojetí učebních plánů a osnov ve srovnání s kurikulem

- nastínění klíčových kompetencí lektora působícího v profesní edukaci dospělých

- komparace klíčových obsahových aspektů u kaizen a ringi stylů

7. Formy, metody, prostředky, pomůcky, edukační technologie a didaktická technika v profesní edukaci.

- definice: formy, metody, prostředky, pomůcky, edukační technologie a didaktické techniky v profesní edukaci

- **formy** profesní edukace: kurz, orientace, přednáška, seminář, školení, instruktáž, klučiny, mentoring, poradenství, vyučení, zaučení, zaškolení, nácvik, zácvik, výcvik, profesní rehabilitace, studijní pobyt, stáž, exkurze, rotace, stíňování

- **metody** profesní edukace:

a) metody vstupní: didaktická etuda, metoda analýzy očekávání; metoda vytváření týmu

b) metody seznamování s obsahem: výklad, moderační metoda

c) metody fixace a aplikace: diskuse v plénu, diskuse ve skupinách, panelová diskuse, brainstorming, brainwriting, Delfi, metody případové, balík dodané pošty, metoda inscenační, metody her a projektové metody

d) metody hodnocení: zkouška / didaktický test; praktický výkon, portfolio

- androdidaktické **principy**

i) vědeckosti;

ii) orientace na praxi;

iii) orientace na volný čas;

iv) aktuálnosti;

v) didaktické redukce;

vi) motivace a participace;

vii) členění výukového procesu;

viii) individuálního přístupu;

ix) zpětné vazby a transferu

- dospělý – svazky a propojení k umocnění efektu edukace dospělého jedince (PC, video, dataprojektor apod....)

- **diagnostika** v edukaci dospělých – součást efektivity; Kikrpatrickův 4-stupňový model hodnocení edukační aktivity (reakce; vzdělávání; chování; výsledky)

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. Formy, metody a prostředky edukace dospělých (s. 126-139) in KALNICKÝ, J. *HRM - řízení lidských zdrojů*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2013. 190 s. ISBN 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) - UHLAŘOVÁ, J. - HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Androdidaktika*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-045-9.
- PALÁN, Z. - T. LANGER. *Základy andragogiky*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008. 184 s. ISBN 978-80-86723-58-7.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- komparace pojetí edukační formy a metody

- komparace pojetí edukační pomůcky a edukační technologie

- možnosti jednotlivých soudobých androedukačních forem při zvyšování efektivnosti profesní edukace

- průzkumné zjišťování a ověřování efektivnosti jednotlivých androedukačních metod v profesní oblasti

8. Dospělý účastník profesní edukace

- *docilita* dospělého jedince pro další profesní edukaci
- *motivace* dospělého k další edukaci v profesní sféře; motivy osobní, změny - vývoje pracovního místa
- vstupní úroveň kompetencí - důležitá info pro vstup do edukace; význam (a obsahové zaměření) androedukační autodiagnostiky a diagnostiky pro uplatnění v dal. profesní edukaci
- **základní kategorie** účastníků profesní edukace:
  - i) Dělník,
  - ii) THP- technicko-hospodářský pracovník
  - iii) Manažer);
- **cílové odborné kompetence dospělého v bázových oblastech:**
  - d) vědomosti
  - e) dovednosti
  - f) způsobilost
  - g) schopnosti
  - h) zručnosti
  - i) zkušenosti a rutina
- efektivnost sebevzdělávání a sebevýchovy účastníka profesní edukace;
- rozdíly edukace a reedukace
- life qualification
- poradenství a counseling
- fyzické a psychické zdraví jedince;
- podnikové a rodinné zázemí jedince v profesní edukaci

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. (ed.) - UHLAŘOVÁ, J. - HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. *Vzdělávání pracovníků ve firmách*. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM - řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.
- VETEŠKA, J. *Kompetence ve vzdělávání dospělých: pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Vyd. 1. Praha: UJAK, 2010, 200 s. ISBN 978-808-6723-983.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- proč je potřeba, aby se dospělý jedinec poznal před vstupem do (další) profesní edukace svou docilitu
- které motivy jsou pro dospělého nejsilnější vzhledem ke zvyšování odborné kvalifikace
- jaký způsob diagnostikování snáší dospělý jedinec nejlépe
- proč je pro vysoký efekt profesní edukace jedince důležité jeho fyzické a psychické zdraví, jakož i motivačně a materiálně podpůrné podnikové a rodinné zázemí

9. Lektor profesní edukace dospělých

- **lektoři** v profesní edukaci – klíčové *profesní (věcné), androdidaktické (metodické a prezentační v oblasti učení dospělých), inspirativní a řídicí* kompetence dle kategorií:

- a) učitelé – přednášející
- b) trenéři
- c) poradci
- d) konzultanti
- e) instruktoři
- f) kouči
- g) tutoři
- h) patroni
- i) mentoři
- j) diagnostici
- k) examinátoři
- l) uvádějící pracovníci (šéfové);

- *osobnostní („lidské“)* kompetence lektora v profesní edukaci dospělých /široký všeobecný rozhled, mravní hodnoty a hodnotová orientace – étos učitele dospělých, optimismus; takt a klid, rozhodnost, spravedlnost, tvořivost a flexibilita, komunikativnost, smysl pro nadhled/humor/

- systém udržování/zvyšování odborně-profesních kompetencí u lektora:
  - i) informativní zaměření – tzv. hard (tvrdé) skills (schopnosti a dovednosti) – zabezpečení „V PŘEDSTIHU“
  - ii) formativní zaměření – tzv. soft skills – (měkké schopnosti a dovednosti)
- zvyšování úrovně tzv. life qualification

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. Klasický management v našich podmínkách. s. 20-24. In KALNICKÝ, J. (ed.)- MALČÍK, M.-UHLAŘ, M. Obecný management. Ostrava: Repronis, 2012. 121 s. ISBN: 978-80-7329-305-5.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM - řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) - UHLAŘOVÁ, J. - HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Androdidaktika*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-045-9.
- VETEŠKA, J. *Kompetence ve vzdělávání dospělých: pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Vyd. 1. Praha: UJAK, 2010, 200 s. ISBN 978-808-6723-983.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- za jakých podmínek může být nadřízený pracovník (šéf, ředitel, manažer, vedoucí...) na pracovišti kvalifikován jako lektor profesní edukace dospělých, nebo proč ne?
- jaký je rozdíl mezi trenérem a koučem v profesní edukaci dospělých
- proč by se měl i lektor profesní edukace kontinuálně vzdělávat a co by mělo být u nich po obsahové stránce dominantní

10. Rozbor potřeb profesního vzdělávání

- zjišťování potřeb profesní edukace - *androedukační marketing* - součást personálního plánování; kvantifikace zjištěných aspektů
- vývoj pracovního místa, vize a perspektivy - vliv na akutní a budoucí potřeby
- rozbor zjištěných potřeb - dle kapacit edukačního odd.(centra, institutu); výběr účastníků
- projektování edukačních akcí - týmová práce specialistů z různých oborů - projekt „taylor-made“
- metodika tvorby vzdělávacího projektu/programu - postupnosti a zákonitosti, uplatňování principů
- členění učiva zpředmětněného v plánech na základní a doplňkové
- návaznost forem a metod - informativní čín formativní aspekty
- klíčové součásti vzdělávacího projektu/programu:
  - úvod – ekonomický rozbor, zdůvodnění edukace jisté kategorie pracovníků
  - organizační zabezpečení (místo, vybavení, občerstvení, kulturní vyžití)
  - lektorské zabezpečení
  - koncept vstupní, průběžné a výstupní diagnostiky + před-vstupní
  - cíle – obecné podnikové, podrobné profesní
  - obsah – uč. plány + učební osnovy (rámcové, podrobné)
  - formy – kombinace prezenčních + samostudia
  - metody – kombinace informativních a formativních
  - prostředky – PC, učební texty, systém konzultací přes e-mail
  - vyhodnocení, certifikace
  - rozpočet - efektivnost

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM - řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) - UHLAŘOVÁ, J. - HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Management ve vzdělávání dospělých*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-00-9.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- mnemotechnická pomůcka na vyjádření klíčových součástí vzdělávacího projektu/programu:
- charakteristické chyby při sestavování edukačního projektu
- proč si projektování edukačních akcí v profesní sféře vyžaduje týmovou práci odborníků; a jakých konkrétně?

11. Kontrola a hodnocení efektivity profesní edukace

- systematická kontrola a hodnocení efektivity profesní edukace – nezbytná součást efektivně řízeného výchovně-vzdělávacího procesu s dospělými
- kategorie akcí v profesní edukaci dospělých – dle kvality
- stupně a způsoby kontroly
- zjišťování „přidané hodnoty“ v oblasti vědomostí a dovedností – diagnostika:
  - a) předvstupní
  - b) vstupní
  - c) průběžná
  - d) výstupní
- cíle diagnostiky
- metodiky zjišťování:
  - i) testy,
  - ii) ústní zkoušení,
  - iii) případové studie,
  - iv) finální výrobky,
  - v) projekty,
  - vi) ekonomické/řídící hry,
  - vii)BDP;
- akreditace a certifikace;
- návratnost investic do vzdělávací akce
- klíčové aspekty efektivity edukační akce v profesní sféře

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivity a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) – UHLAŘOVÁ, J. – HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Management ve vzdělávání dospělých*. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-00-9.
- MUŽÍK, J. *Marketing ve vzdělávání dospělých*. Praha: DAHA, 1998. ISBN 80-902232-2-2.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- proč je nutná systematická kontrola a hodnocení efektivity profesní edukace
- rozdílné pojetí vysvědčení, osvědčení, potvrzení a certifikátu – jako dokladu o absolvování edukační akce v profesní sféře
- charakteristické znaky předvstupní, vstupní, průběžné a výstupní diagnostiky

12. Edukační marketingová a poradenská strategie - součást firemní personální politiky

- **marketing** - pojem vyjadřuje úsilí – jak nejlépe dostat produkt na trh, de facto jde o
  - soubor aktivit jimiž se uvádí do souladu nabídka a poptávka na trhu zboží
  - vytváření předpokladů pro úspěšný prodej
  - průzkum trhu = marketingová analýza + reklama
  - orientace na zákazníka – sponzorské dary
  - užitečnost i v profesní edukaci – komunikace s veřejností
    - **edukační marketing** – prevence vůči zaostávání v kvalifikačním růstu – přes „preventivní“ rekvalifikace;
    - **marketingový mix** - jak se pozná dobrá nabídka profesní edukace – kompetence instituce; soulad cílů, plánů, osnov; vztah metod vůči cíli a obsahu; kalkulace, cena; podmínky odstoupení, rabaty;
    - základ marketingové aktivity v profesní edukaci - realizace průzkumu pro zjištění struktury zájmů a potřeb trhu, které indikují nutnost dalších, navzájem spjatých aktivit, jakými jsou:
      - a) analýza získaných informací,
      - b) jejich vyhodnocení,
      - c) závěry a rozhodnutí (přiměřená publicita, nabídky, reklama).
- promyšlené nabídky edukačních aktivit přes poradenská centra , příp. Assessment centra; význam profesionálů v předmětných aktivitách
- získávání „hotových“ pracovníků (bez provádění edukačních aktivit) pro klienta, tedy plně kompetentních, kvalifikovaných, proškolených a připravených plnit i nastávající úkoly – brain-drain, hunting...
- **hunting** a nabízené programy agentur:
  - *executive search*
  - *manažérský audit*
  - *manažerské ohodnocování a assessment centra*
  - *poradenství v oblasti odměňování*
  - *professional search*
  - *poradenství při zakládání joint-venture*
  - *organizační poradenství*
  - *lobbying*
  - *profesionální poradenství*

Doporučená literatura:

- KALNICKÝ, J. *Systémová andragogika*. Ostrava: PdF OU, Repronis, 2007. ISBN 978-80-7368-489-1.
- KALNICKÝ, J. Vzdělávání pracovníků ve firmách. s. 115-170. In KALNICKÝ, J. HRM – řízení lidských zdrojů. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2012. 190 s. ISBN: 978-80-7329-300-0.
- KALNICKÝ, J. Systémové pojetí efektivnosti a ekonomiky edukace dospělých. s. 7-58. In KALNICKÝ, J. (ed.) – UHLAŘOVÁ, J. – HAPLOVÁ, M. *Efektivnost a ekonomika edukace dospělých*. Ostrava: Repronis, 2012. 146 s. ISBN: 978-80-7329-323-9.
- MUŽÍK, J. *Marketing ve vzdělávání dospělých*. Praha: DAHA, 1998. ISBN 80-902232-2-2.
- MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

Otázky pro studenty / náměty na seminární práce:

- komparace klíčových aspektů marketingu a marketingu-mix ve sféře profesní edukace
- komparace klíčových aspektů lobbyingu a poradenství ve sféře profesní edukace
- charakteristika základních marketingových aktivit ve sféře profesní edukace